

יולי 2022

השיקולים בממשק הדישון במים מותפלים במצעים מנותקים

התפלת מי ים היא הפתרון למצוקת המים שהייתה בישראל עד לפני כמה שנים. השימוש במים מותפלים משחרר את המשק הישראלי מדאגות של כמה גשם ירד וכמה תתמלא הכנרת.

ההתפלה נעשית בשיטת ה"אוסמוזה ההפוכה" - העברת מי ים בלחץ דרך ממברנות. המים העוברים את הממברנה הם כמעט ללא מלחים (אינם מים מזוקקים) והמלחים אשר לא עברו את הממברנה מוחזרים לים בצורת תמלחת.

כתוצאה מההתפלה מתקבלים מים דלים במינרלים, ויש צורך לפצות על כך בדישון על מנת שהצמחים יקבלו את חומרי ההזנה שהם זקוקים כדי להשלים מחזור חיים.

הצמחים זקוקים לחומרי מקרו (חנקן-זרחן-אשלגן-מגנזיום-סידן-גפרית) ולחומרי מיקרו (ברזל-מנגן-כלור-אבץ-נחושת-בורון-מוליבדן), לכן בנוסף לדישון המקובל בחנקן זרחן ואשלגן נדרש להוסיף את שאר יסודות ההזנה.

כאשר מגדלים במצעים מנותקים יש להיות ערניים לאיכות המים המושקים. שלא כמו בקרקע כמעט ואין למצע כושר בופר ורמות חומרי ההזנה נמוכות גם במצעים עם חומר אורגני גבוה.

בהשקיה במים מותפלים **חובה לנטר** את איכות המים בטפטפת ובנקז. רמות סידן רצויות במי ההשקיה הן בין 80 ל 120 ח"מ, ומגנזיום- בין 40 ל 50 ח"מ תלוי בדרישות הגידול.

דישון בסידן ומגנזיום יכול להיות בשני אופנים:

כאשר הספקת המים המותפלים יציבה בעונה

חלופה ראשונה-, שימוש בשני מיכלים נפרדים :

מיכל 1: תמיסות דשן עילית גפרתי דלת כלור + 2.5% מגניון + ללא מיקרו (יחסי N-P-K בהתאם לנדרש).

במינון 1 ליטר למ"ק ריכוז הכלוריד אינו עולה על 36 גרם בליטר, גם בהדשייה של 3 ליטר לקוב ריכוז הכלוריד כ- 100 ח"מ, רמה שאינה מזיקה.

מיכל 2: תמיסות דשן סידן חנקתי (8-0-0-9.8) + תוספת מיקרו 6-8%

הכמות המומלצת להדשייה לפחות 0.8 ליטר לקוב מי השקיה, בהתאם לכמות המוספת יש לגרוע את כמות החנקן המוספת בעילית הגפרתית.

חלופה שניה: דישון במיכל אחד בודד:

דשן שפיר חנקתי (דשן אור) 4-2-6 + 1.5% סידן צרוף + 0.9% מגניון צרוף + מיקרו,

הכמות המומלצת להדשייה לפחות 2.0 ליטר לקוב מי השקיה (כ- 40 ח"מ סידן, 22 ח"מ מגניון). בתחילת הגידול במינון 2 ליטר לקוב, יתכן ותוספת שאר יסודות ההזנה גבוהה מהנדרש.

כאשר הספקת המים במיהול משתנה של מי ההתפלה –

מתקבלים מחסורים משתנים של סידן, מגניון וסולפאט ביחס קבוע. נדרש להשתמש בשני מיכלים נפרדים :

יולי 2022

השיקולים בממשק הדישון במים מותפלים במצעים מנותקים

מיכל 1- תמיסת "ימית" להזנה - אותם סוגי דשן ותכולת יסודות ההזנה דומה בהם המגדל נהג לדשן, עם התאמה ייחודית למי התפלה – תוספת גפרית ו-pH מתון.

ניתן להפחית בכ- 20% מהרכב החנקן במקומות בהם רב שעות היום נדרשת תמיסת "ימית בופר" לתיקון מחסורי הסידן והמגניון.

תמיסת הימית תשמש באופן רציף להדשיה במינון לפי צרכי הגידול, ללא תלות במיהול המים. משפחת ה"ימית" תכלול - ימית-S מדשן "שפיר", ימית-G מדשן "גולן", ימית-I מדשן "עילית".

מיכל 2- תמיסת "ימית בופר"- 2-3.3-0-0-2.7 + 6% כלוריד,
תמיסה ייחודית לתיקון מחסורי סידן ומגנזיום.

התמיסה תוזרק למערכת ההשקיה בכמויות משתנות בהתאם לאיכות המשתנה של מי ההשקיה. תמיסת ימית בופר ניתן לקבל ביחסי סידן מגנזיום לפי דרישה, על בסיס חנקתי או משולב עם כלור בהתאם לצרכים. תמיסת "ימית בופר" המשולבת (חנקה כלור) הנפוצה:

תמיסת "ימית בופר"- 2-3.3-0-0-2.7 + 6% כלוריד,
בהספקת מים מותפלים בלבד (EC 0.2-0.3 ד"ס/מ') הכמות המכסימלית המומלצת להדשיה לפחות 1.5 ליטר לקוב מי השקיה (כ- 45 ח"מ סידן, 30 ח"מ מגניון).

ככל שבמיהול כמות היחסית של מים המותפלים יורדת, מינון הימית בופר קטן כך שלאחר הוספת הדשן ריכוז הסידן יהיה כ- 80 ח"מ במי ההשקיה.

צוות האגרונומים המקצועי של דשן גת מיומן לתת פיתרונות למים המותפלים. לכל מצב ניתן למצוא פתרון בהתאם לתנאי ראש מערכת החלקה ודרישות הגידול.

מיכל כנות, אגרונומית

054-4361156

michal@deshengat.co.il

